

Conferința națională a scriitorilor

28-29 mai

Din cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

„Punînd în centrul operelor lor realitatea, lupta poporului român pentru progres și o viață mai bună, participînd activ la marea operă de edificare a socialismului și comunismului pe pămîntul României, scriitorii noștri nu trebuie și nu pot rămîne în afara marilor confruntări care au loc în lumea contemporană, în lupta ce se desfășoară pe plan mondial între forțele progresului și păcii, și forțele reacționare imperialiste, colonialiste și neocolonialiste. Scriitorii trebuie să se situeze ferm alături de toți cei care militează pentru cauza libertății, independenței și progresului, pentru destindere și colaborare internațională.

Acum, cînd pe plan internațional unii încearcă să utilizeze mijloacele nobile ale artei drept instrumente de învrăjpire între națiuni, de propagare a obscurantismului, a neofascismului, misiunea de cinste a scriitorilor noștri este de a lupta prin operele lor pentru realizarea în viață a principiilor noului umanism, ale deplinei egalități și respectului reciproc între națiuni, pentru înfăptuirea aspirațiilor tuturor popoarelor de a trăi libere, nestînjinite, într-un climat de pace și destindere.

Partidul și statul nostru se pronunță pentru o largă colaborare cultural-artistică internațională, pentru un intens schimb de valori spirituale între popoare, care să contribuie la mai buna cunoaștere reciprocă și apropierea între națiuni, la întărirea încrederii și prieteniei dintre ele. Scriitorii din țara noastră trebuie să desfășoare largi contacte cu creatorii de artă progresiști din toate țările, participînd activ la viața culturală internațională, la circulația valorilor artistice autentice, înaintate, cu caracter profund umanist, care servesc omului, prieteniei dintre popoare, cauzei destinderii și păcii. Va trebui ca în viitor Uniunea scriitorilor, Consiliul Culturii și Educației Socialiste, celelalte foruri culturale, să acționeze mai energic pentru ca literatura noastră să pătrundă cît mai larg în lume, ducînd pretutindeni mesajul muncii creatoare a poporului nostru, al aspirațiilor sale de pace, prietenie și colaborare cu toate popoarele lumii. (Aplauze puternice, îndelungate.)

Pentru îndeplinirea acestor mari răspunderi sociale ale slujitorilor scrisului din țara noastră, importante îndatoriri revin Uniunii scriitorilor care trebuie să-și îmbunătățească munca. Punînd pe primul plan dezbaterea aprofundată și exigentă a problemelor creației, a lucrărilor literare făurite de membrii ei, Uniunea trebuie să joace un rol tot mai activ în orientarea muncii scriitorilor spre problematica centrală a etapei istorice

pe care o parcurge astăzi România socialistă, în organizarea participării lor la întreaga viață social-politică a țării, la eforturile poporului pentru înfăptuirea programului partidului de edificare a societății socialiste multi-lateral dezvoltate și înaintare a patriei noastre spre comunism.“ (Aplauze îndelungate.)

Substanța patriotică a scrisului nostru

Stăruie încă puternic, și după festiva ei desfășurare, ecoul aniversării unui secol de la proclamarea Independenței de stat a României. Cuvîntul de riguros științifică analiză, rostit de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru slăvirea zilei sărbătorite și pentru descifrarea marilor ei semnificații în viața de acum și de mînc a poporului, a răscolit și e menit pentru mult timp să lumineze cugetele. Fiindcă această aniversare, pentru a cărei întîmpinare s-a pregătit, din vreme, toată suflarea activă a țării, cu tot ce exprimă mai deplin în ea harul vrednicei cinstiri, n-a fost doar prilejul unor pioase aduceri-aminte. Cei căzuți atunci, acum un veac, au căzut ca să înalțe și să lase, în urma lor și pentru urmași, falnic înălțate, numele și fața națiunii române — neatîrnată și liberă de orice interese și constrîngeri străine, stăpînă pe sine, în demnitate, și pe existența, pe drumurile și destinele ei istorice. Fiii și nepoții celor căzuți — muncitori, țărani, cărturari — plecîndu-și frunțile, în reculegere adîncă, s-au simțit, în același timp, chemați să măsoare — în distanța veacului ce-i desparte de neuitații înaintași — ce și cît a fost fructificat din moștenirea primită și — în orizontul de complexe probleme ale prezentului — să cîntărească și să vadă ce și cît mai e de înșămîntat și de clădit pentru viitorime, din roadele acestei moșteniri. Aniversarea Centenarului s-a desenat, sub acest raport, ca un însuflețit act de regupare a conștiințelor și a disponibilităților ziditoare ale poporului, ca un gest unanim, de împrăștiată și fermă coeziune în jurul focarului de înțelepciune, de energie dinamizatoare, care e partidul; ca o înnoită mărturisire militantă a deciziei oamenilor muncii, de a-i asculta îndrumarea și de a înainta, pe drumul programatic statornicit de el, într-o Românie care, la independență și suveranitate, și-a adăugat — mulțumită partidului — recunoașterea, în lume, a unei personalități de prestigiu. A unei personalități a cărei experiență istorică, bogată în grele lupte pentru dreptate și libertate națională și socială, îi configurează prezența în contemporaneitate și procesul devenirii ei revoluționare; personalitate în care s-a cristalizat convingerea în necesitatea și îndreptățirea de a milita pentru instaurarea în lume a unui climat de pace, de justiție, de omenie, de înțelegere și cooperare între popoare.

Era în ordinea firească a lucrurilor ca prăznuirea zilei Independenței, a eroilor ei și a legatului acestora, să solicite, cu precădere, sensibilitatea, efervescența și elanul creator al omului de artă, al poetului. Niciodată, creația artistică n-a cunoscut o mai vast cuprinzătoare, mai tumultuoasă și mai solidară deschidere spre explorarea trecutului, spre descoperirea și înțelegerea tîlcurilor lui contemporane, spre valorificarea fermentului său patriotic, nesecat și nealterat. Și, în plină dezgăzuire a

acestui elan creator de frumos (pe care, cu deosebire, l-a stimulat și l-a încurajat, într-o nobilă și entuziastă emulație, Festivalul „Cântarea României”), poate că n-a căzut cu totul întâmplător, în pragul concursului și al selecțiunilor finale ale acestui Festival, Conferința națională a scriitorilor, din 26—27 mai.

Dincolo de problemele specifice ale breslei, această întâlnire a slujitorilor, prin condei, ai conștiințelor, a fost, prin natura și prin rostul ei esențial, destinată să examineze, să stabilească ponderea scrisului artistic în viața spirituală de azi a cetății. S-au putut recunoaște, încă o dată, cu acest prilej, marele rol ce revine scriitorilor, dar și marea lor răspundere, de meșteri mînuitori ai cuvîntului, față de cei cărora li se adresează. Valoarea expresivă a acestui cuvînt este funcțional legată de valoarea lui revelatoare de sensuri, de semnificații, de adevăr. Aceasta presupune, însă, aplecarea conștiință și conștiințioasă a scriitorului asupra realităților și problemelor lumii care-l înconjoară, din care el însuși face parte, pe care el le trăiește nemijlocit și pe care el se simte chemat, dator, nu doar să le vadă și să le expună, ca atare, vederii, ci și să le pătrundă, să le înțeleagă, să le descopere, dacă nu neapărat dezlegarea, măcar miezul fierbinte, de înnoire, de îmbogățire existențială pe care-l presupun.

Prin resorturile ei cele mai subtile, literatura este, în genere, un act de construcție, un act de participare la una dintre cele mai anevoioase, dar și mai nobile opere de edificare spirituală a omului. Trăsătura aceasta iese cu atât mai puternic în evidență în viața și în ambianța de construcție revoluționară a zilelor noastre. În această ambianță, scrisul nostru artistic se vrea îmbibat de toate sevele de elan transformator și ziditor, care caracterizează anii aceștia, ai zidirii, în țara noastră, a societății socialiste multi-lateral dezvoltate și ai deschiderii drumului spre comunism; an de împlinire a celor mai avîntate visuri hrănite, în luptă și obidă, de înaintași. Jertfele și exemplul lor vizionar, experiența și chemările istoriei de milenii a poporului freamătă stimulator în tot ce e frumos și măreț în construcția zilelor noastre. Nu putem, de aceea, evoca trecutul, fără a avea în față perspectivele, după cum nu putem cînta faptele și realitățile de azi, fără a ghici, în inițiativele și în resursele creatoare ale contemporanilor, chipul și strădaniiile cititorilor de ieri. Trecut și prezent și viitor se încheagă într-o inefabilă unitate dialectică, unitate care, lapidar și fără inutil aparat ornamental, se închide în înțelesul și în semnificațiile supreme ale patriotismului.

Este concluzia la care, în esență, au ajuns scriitorii, în dezbaterile recente lor conferințe. Concluzie și, totodată, legămînt. Pe care și l-au reînnoit, întărit de prezența, în mijlocul lor, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, și a celorlalți tovarăși din conducerea de partid și de stat; întărit, mai ales, de bogata și cuprinzătoarea cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Înaltele și prețioasele sale indicații au așezat literatura și sarcinile scriitorilor nu numai în miezul social-politic al țării, al viitorului ei, dar au și extins granițele funcțiilor ei formative, astfel încît să-și dobîndească locul cuvenit în lumea contemporană.

„Sintem în cîncinalul revoluției tehnico-științifice. Oamenii de știință s-au angajat să realizeze și au realizat deja rezultate valoroase în acest domeniu. Aș dori ca și în domeniul scrisului să realizăm un cîncinal al revoluției umaniste, al revoluției pentru o literatură nouă, cu adevărat umană, demnă de poporul nostru, de măreața epocă pe care o trăim”.

Cîncinal al revoluției umaniste! Ce chemare mai plină de grele răspunderi, dar și mai grea de prețuire, ar fi putut încălzi inimile scriitorilor și lumina drumul literaturii noastre?

„T”